

JUSTITSMINISTERIET

Civilafdelingen

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 28. august 2017
Kontor: Nordatlantenheden
Sagsbeh: Nikolaj Jagd Sørensen
Sagsnr.: 2017-0032/09-0026
Dok.: 2391017

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 50 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 4. juli 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 50 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil justitsministeren redegøre for den hjælp, der er ydet til Grønland fra dansk side i forlængelse af klippekredet ved Kararfjorden i Vestgrønland og vil justitsministeren oplyse, om der fremadrettet er behov for, at Danmark sender mere hjælp afsted til Grønland?”

Svar:

Til brug for besvarelsen har Justitsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Den 17. juni 2017 kl. 22.00 grønlandsk tid (den 18. juni 2017 kl. 02.00 dansk tid) blev store dele af bygden Nuugaatsiaq i Grønland ramt af en minimum 6 meter høj bølge, hvorved flere bygninger, herunder skolen, elværket og sygeplejebygningen, blev skyllet i havet. Bygden var herefter uden strøm, varme og til dels uden kommunikation.

På baggrund af hændelsen i Grønland aktiverede Rigspolitiet den nationale operative stab (NOST) i operationsberedskab med henblik på at kunne koordinere en samlet dansk assistance til Grønland. Der blev i den forbindelse afholdt to møder i NOST.

Herudover blev en anmodning om politimæssig assistance til politimesteren i Grønland rekvireret gennem Rigspolitiets nationale situations- og operationscenter (NSIOC).

De grønlandske myndigheder anmodede via den grønlandske beredskabsstab i alt om følgende assistance, der blev koordineret gennem NOST:

- 11 polititjenestemænd til understøttelse af stabsarbejdet i politiets kommandostation (KSN) og den grønlandske beredskabsstab, som begge er beliggende i Nuuk. Transporten af de pågældende polititjenestemænd til Grønland skete i et fly af typen C 130 (Herkules) fra forsvaret.
- C 130-flyet fra forsvaret blev efterfølgende anvendt til intern flyvning i Grønland til transport af forsyninger og personer.
- 3 psykologer fra Rigspolitiet til brug for debriefing.
- Kontakt til GEUS (de nationale geologiske undersøgelser for Danmark og Grønland) med henblik på at få udarbejdet en risikoanalyse i forhold til risikoen for yderligere klippekred.

Den ønskede assistance blev ydet inden for 24 timer.

Rigspolitiet er herudover bekendt med, at Arktisk Kommando i Grønland ydede, og fortsat yder, en stor assistance i forhold til hændelsen.

NOST vil også fremover blive aktiveret, såfremt der måtte opstå hændelser i Grønland, der forudsætter en koordineret indsats fra danske myndigheder til understøttelse af og assistance til de grønlandske myndigheder.

Herudover vil en politimæssig assistance fra Danmark til Grønland til enhver tid kunne rekvireres gennem Rigspolitiets nationale situations- og Operationscenter (NSIOC), der er døgnbemandet.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Forsvarsministeriet, der har oplyst følgende:

”Umiddelbart efter jordskredet indsatte Arktisk Kommando de i området til rådighed værende enheder til støtte for selvstyret og Grønlands Politi. De militære enheder omfattede inspektionsskibet Vædderen med én LYNX helikopter ombord samt inspektionsfartøjet Ejnar Mikkelsen. Arktisk Kommando aktiverede også Air Greenlands S-61 SAR helikopter, som er omfattet af Forsvarets beredskabskontrakt om SAR med Air Greenland.

Vædderen, som var nærmest, indsatte som en del af førstehåndsindsatsen LYNX helikopteren i katastrofeområdet. Helikopterens opgave var at skabe overblik over skaderne, eftersøge savnede samt identificere årsagen til katastrofen. S-61 helikopteren blev brugt til at transportere de første politifolk til området og bidrage til evakueringen af de ramte områder.

Inspektionsskibet Vædderen samt inspektionsfartøjet Ejnar Mikkelsen blev brugt som indsættelsesplatforme for politi og beredskabspersonale samt som platforme for de indsatte helikoptere. De blev desuden anvendt som opsamlingskibe for evakuerede beboere fra bygderne, samt til transport af en del af de evakuerede til Uummannaq.

Forsvarets CL-604 Challenger fly blev indsat til rekognoscering af hændelsesområdet for at bidrage til vurdering af skader og analyse af risiko for yderligere klippeskred. Efterfølgende har Arktisk Kommando ligeledes anvendt Challenger flyet til afsøgning efter forskellige genstande i vandet, som kunne være til fare for havmiljøet eller sejladsikkerheden.

Politiet rekvirerede et af Forsvarets Hercules C-130 transportfly til transport af betjente fra Danmark til aflastning af Grønlands Politi. Efterfølgende blev C-130 brugt til støtteopgaver, herunder bl.a. transport af Røde Kors nødhjælp og en delegation fra selvstyret til katastrofeområdet.

Forsvarsministeriet støtter ydermere selvstyret i forbindelse med den endelige nedlukning, sikring og miljøoprydning i bygderne efter flodbølgen. I bygderne er flere bygninger i fare for at styrte sammen, mens andre bygninger er styrtet i vandet og udgør en fare for miljø og sejlads. Der er desuden risiko for udslip af brændstof og kemikalier. Arktisk Kommando har på den baggrund koordineret Forsvarets og Beredskabsstyrelsens assistance med Grønlands Selvstyre.

I løbet af sommeren har Forsvaret bistået med indsamling af beboernes personlige ejendele fra bygderne. På nuværende tidspunkt har Beredskabsstyrelsen i regi af Arktisk Beredskabsstyrke indsat ni beredskabsfolk, som støtter det kommunale beredskab med faglig ekspertise for at sikre, at bygderne nedlukkes miljømæssigt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Indsatsen sker sammen med Arktisk Kommandos enheder.

Derudover støtter Beredskabsstyrelsen selvstyret i forhold til gennemførelse af en såkaldt Post Disaster Needs Assessment (PDNA), der kan danne grundlag for ansøgning om økonomisk assistance fra EU (Grønland er oversøisk territorium).

Beredskabsindsatsen fortsætter i samarbejde med de grønlandske myndigheder, så længe der er behov og ønske om det.”

Justitsministeriet har endelig til brug for besvarelsen indhentet en udtalelse fra Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet, der har oplyst følgende:

”GEUS har i forbindelse med tsunamikatastrofen haft en central rådgivningsrolle og ydet en ekstraordinær indsats i forhold til den grønlandske beredskabskommission, som har koordineret katastrofearbejdet. Det skyldtes en stor faglig viden om flere af de centrale emner baseret på bl.a. seismologiske data og geologiske kort samt indgående kendskab til metoder, teknologi, klima og logistik i Grønland. Selvstyret har ønsket, at risikoen for alvorlige fjeldskred undersøges nærmere og derfor har regeringen besluttet at afsætte 10 mio. kr. til undersøgelsen. GEUS vil lede arbejdet og inddrage nationale og internationale samarbejdspartnere.”

Justitsministeriet kan henholde sig til udtalelserne fra Rigspolitiet, Forsvarsministeriet og Energi-, Forsynings- og Klimaministeriet.